

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 22 november 2017 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en het NIP-register A&O psycholoog NIP, in deze procedure bijgestaan door mevrouw mr. drs. E.L. Pasma, advocaat.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 22 november 2017;
- het verweerschrift d.d. 2 januari 2018;
- de brief d.d. 5 februari 2018 van mr. drs. E.L. Pasma, waarin zij zich stelt namens verweerster;
- de e-mail d.d. 5 maart 2018 van klager, waarin hij mededeelt dat hij zich ter zitting zal laten vergezellen door zijn vader, de heer D senior;
- de pleitnota van klager, zonder de in de pleitnota vermelde bijlagen overgelegd ter zitting van het College van 14 maart 2018;
- de pleitnota van mr. drs. E.L. Pasma, eveneens overgelegd ter zitting van het College van 14 maart 2018.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 14 maart 2018, waarbij klager en verweerster aanwezig waren. Klager werd vergezeld door de heer D senior. Verweerster werd bijgestaan door mr. drs. E.L. Pasma voornoemd.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

II 1. Klager is als E werkzaam bij F.

II 2. Op 6 mei 2009 heeft klager tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden een klap op zijn adamsappel gekregen van de moeder van een pupil. Klager heeft zich vervolgens ziekgemeld.

II 3. Klagers werkgever heeft opdracht gegeven aan verweerster, destijds als traumapsycholoog verbonden aan de afdeling Psychotrauma van de G, hierna te noemen de afdeling, om klager te begeleiden bij het verwerken van het werkgerelateerde incident van 6 mei 2009.

II 4. Klager is gedurende de periode 14 mei 2009 tot en met 18 maart 2010 begeleid door verweerster. In totaal hebben 17 begeleidingssessies plaatsgevonden, waaronder enkele EMDR sessies.

II 5. Na een jaar heeft klager zijn werk volledig hervat.

II 6. In 2014 heeft opnieuw een werkgerelateerd incident bij klager plaatsgevonden, zijn gezin werd bedreigd door een vader van een meisje uit zijn 'caseload.'

II 7. Klagers werkgever heeft verweerster, inmiddels werkzaam bij H, hierna te noemen de praktijk, opnieuw ingeschakeld om klager te begeleiden. Deze keer bestond de begeleiding uit vier begeleidingsmomenten.

II 8. Op 14 november 2016 heeft nogmaals een – eenmalig – begeleidingsmoment plaatsgevonden naar aanleiding van een werkgerelateerd incident. Klager had zich op 12 september 2016 ziekgemeld na een incident op 9 september 2016.

II 9. Op diezelfde datum, 14 november 2016, heeft verweerster aan klager een concept advies gezonden. Daarin adviseert verweerster klager om contact op te nemen met het I (I), hierna te noemen het Centrum. Dit conceptadvies is door verweerster op verzoek van klager aangepast en vervangen door een definitief advies, eveneens gedateerd op 14 november 2016.

De laatste zin van dit advies luidt:

“Ondergetekende adviseert u uzelf via uw bedrijfsarts te laten doorverwijzen naar het I te J (I) zodat zij een diagnose kunnen opstellen over de oorzakelijkheid van uw klachtenpatroon en een behandelingsvoorstel kunnen formuleren.”

II 10. Op 1 december 2016 heeft na aanmelding door de bedrijfsarts een diagnostisch onderzoek bij klager plaatsgevonden bij het Centrum. Het onderzoek werd uitgevoerd door mevrouw drs. J, psychodiagnostisch medewerker, en door de heer drs. K, psychiater.

II 11. Naar aanleiding van het onderzoek is een rapport opgesteld, waarin PTSS als diagnose is opgenomen. Onder ‘Diagnose (DSM-IV)’ staat achter AS IV: *‘Meemaken ingrijpende gebeurtenis tijdens uitoefening werk (klap op adamsappel, mei 2009) Problemen binnen de primaire steungroep.’*

II 12. Op 10 december 2016 heeft klager een brief aan zijn werkgever gezonden, waarin hij zijn situatie uiteenzet.

II 13. Op 20 maart 2017 heeft klager een brief aan verweerster gezonden betreffende zijn situatie en hij heeft een kopie van de brief aan zijn werkgever van 10 december 2016 bijgevoegd. In zijn brief verwijt klager verweerster dat zij hem een ‘eerlijke kans op een goede behandeling heeft ontnomen’, doordat zij de werkelijke oorzaak en de kern van klagers probleem heeft miskend door van verkeerde aannames uit te gaan, en dat zij hem daardoor onjuist heeft geadviseerd.

II 14. Verweerster heeft klagers brief bij schrijven van 28 maart 2017 beantwoord. Klager heeft op die brief op 6 april 2017 schriftelijk gereageerd.

II 15. Bij e-mail van 18 september 2017 heeft klager verweerster verzocht om een afschrift van zijn dossier.

II 16. Hierop heeft verweerster bij e-mail van 19 september 2017 het volgende geantwoord:

“Geachte heer A,

U heeft recht op inzage in uw dossier. Hierbij wil ondergetekende u verzoeken dit in samenwerking met uw behandelend psycholoog te doen aangezien uw houding, toon en de frequentie waarmee u contact blijft zoeken, na doorverwijzing door ondergetekende naar een specialist, agressief over komt.

Op verzoek van uw behandelaar (met toestemmingsverklaring uwerzijds) zal ik een kopie van uw dossier aan deze persoon opsturen.

Hierbij geeft ondergetekende aan vanaf heden een melding te doen bij de politie bij iedere volgende poging tot contact uwerzijds (zowel direct als via de mail of de reguliere post).”

II 17. Klager heeft bij e-mail van 21 september 2017 op verweersters e-mail gereageerd en daarin onder meer weer om een afschrift van zijn dossier verzocht.

II 18. Daarop heeft verweerster klager bij e-mail van diezelfde dag geantwoord: *“Meneer A, dit is uw laatste waarschuwing. Hierna stap ik naar de politie wegens stalking.”*

II 19. Deze e-mail heeft klager op 22 september 2017 per e-mail beantwoord.

III Het standpunt van klager en de klacht

III 1. De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld.

III 2. Klager heeft zijn klacht uitvoerig verwoord. Het College komt op basis van het klaagschrift tot de volgende samenvatting van de door klager naar voren gebrachte klachtonderdelen, verdeeld over verschillende periodes.

2017:

1. Volgens klager heeft verweerster hem ondanks zijn verzoek daartoe ten onrechte geen afschrift van zijn dossier doen toekomen.
Klager verwijt verweerster dat zij hem in haar brieven en e-mails, waarin zij reageerde op zijn verzoek om een afschrift van zijn dossier, negatief heeft bejegend. Klager verwijst hiervoor naar verweersters waarschuwing dat zij aangifte zou doen bij de politie, waarmee zij impliciet heeft gesteld dat zij hem als een grote bedreiging voor haar veiligheid ziet.
Klager stelt dat hij zonder dossier ook niet kan nagaan op basis waarvan verweerster tot haar conclusies is gekomen.

2009:

2. Klager is van mening dat verweerster onprofessioneel en onzorgvuldig heeft gehandeld, doordat zij de oorzaak van zijn klachten heeft miskend en ook thans nog, ondanks de duidelijke diagnose PTSS, vasthoudt aan haar oordeel dat zijn klachten niet zijn veroorzaakt door de klap op zijn adamsappel, maar te wijten zijn aan zijn persoonlijke ervaringen en omstandigheden.
Door het stellen van een onjuiste diagnose is zijn trauma jarenlang onbehandeld en onverwerkt gebleven, aldus klager.
Volgens klager legt verweerster de verantwoordelijkheid voor haar verkeerde conclusies en adviezen ten onrechte bij hem neer.
Klager stelt dat verweerster hem ten onrechte heeft geadviseerd om de klap op zijn adamsappel niet te bespreken tijdens het eerste gesprek met de bedrijfsarts, hoewel dat de enige en werkelijke oorzaak van zijn ziekmelding was. Volgens klager gingen de gesprekken met verweerster vooral over zijn achtergrond en persoonlijke leven in plaats van over dit incident, dat de oorzaak van zijn klachten was.
Volgens klager had verweerster vanuit haar deskundigheid als traumatherapeut moeten constateren dat zijn situatie niet verbeterde en dat het trauma ten gevolge van de klap op zijn adamsappel ernstiger was dan het zich aanvankelijk liet aanzien. In plaats daarvan wist verweerster hem ervan te overtuigen dat hij last had van burn-out klachten. Daarmee heeft zij volgens klager misbruik gemaakt van haar machtspositie als therapeut.
Klager verwijt verweerster dat zij hem heeft aangemoedigd om zijn ouders (opnieuw) te confronteren met zaken uit zijn puberteit en dat zij hem heeft aangemoedigd om een conflict met zijn zus en zwager aan te gaan.
Volgens klager had verweerster hem gezien de door hem vertoonde symptomen onmiddellijk moeten doorverwijzen voor diagnostiek en specialistische hulp. De doorverwijzing die verweerster uiteindelijk in opdracht van de bedrijfsarts heeft gedaan beschouwt klager als een schijnvertoning.

3. Klager verwijt verweerster dat zij zich heeft opgesteld als adviseur in zaken die niet tot haar deskundigheid behoorden, zoals het adviseren op juridisch vlak met betrekking tot een door klager opgestelde brief aan zijn leidinggevende, die hij op haar aanwijzingen heeft aangepast.

2014:

4. Volgens klager had verweerster toen hij in 2014 wederom bij haar terecht kwam opnieuw kunnen en moeten concluderen dat de symptomen die hij vertoonde hun oorsprong vonden in het trauma van 6 mei 2009. In plaats van hem toen (opnieuw) goed te (laten) onderzoeken verwees verweerster hem weer naar zijn persoonlijke problemen, aldus klager. Klager verwijt verweerster luiheid, gemakzucht en uiterste onzorgvuldigheid in het stellen van een diagnose, die ten onrechte niet op uitgebreid en grondig diagnostisch onderzoek is gebaseerd. Klager stelt dat hij de afgelopen acht jaar zichzelf en zijn naasten nodeloos heeft blootgesteld aan therapieën, zelfonderzoek, grillige stemmingen, woedeaanvallen, conflicten et cetera, dit alles ten gevolge van de symptomen van PTSS, die onbehandeld is gebleven door toedoen en nalaten van verweerster. Volgens klager is hem dit pas duidelijk geworden op 14 november 2016, toen de diagnose PTSS is gesteld. Klager verwijt verweerster opzettelijke misleiding, door in haar brief van 28 maart 2017 te stellen dat behandeling van PTSS pas recentelijk is ontwikkeld, hetgeen onjuist is.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist en daartoe onder meer, zakelijk weergegeven, het volgende gesteld.

IV 1. Verweerster bestrijdt dat zij in 2009 en 2014 een PTSS diagnose zou hebben gemist.

IV 2. Volgens verweerster was klager aan het einde van de eerste periode van begeleiding, in maart 2010, ook naar zijn eigen mening, ‘klachtenvrij en werkend’.

Verweerster stelt dat zij klager heeft geadviseerd contact op te nemen met zijn huisarts in verband met problematiek die niet samenhangt met het incident.

Volgens verweerster is noch door klager noch door zijn werkgever een terugval in klachten gemeld bij de afdeling.

IV 3. Volgens verweerster was klager na de tweede periode van begeleiding, in 2014, net als de eerste maal ook naar zijn eigen mening ‘klachtenvrij en werkend’. Naar haar zeggen heeft verweerster klager ook ditmaal geadviseerd contact op te nemen met zijn huisarts in verband met de eerder genoemde problematiek die niet samenhangt met het incident en is ook ditmaal noch door klager noch door zijn werkgever terugval in klachten gemeld, bij, in dit geval, de praktijk. Alleen al het tijdsverloop tussen 2009 en 2014, in welke periode klager zijn werkzaamheden heeft kunnen uitoefenen maakt al duidelijk dat er geen sprake was van PTSS, aldus verweerster.

IV 4. Verweerster stelt dat met betrekking tot het derde contact, op 14 november 2016, door klagers werkgever aan haar werd verzocht een inschatting van de problematiek te maken. Dit heeft naar haar zeggen geresulteerd in haar advies om klager te laten doorverwijzen naar het Centrum, omdat het voor haar reeds bij het eerste consult duidelijk was dat er sprake was van ernstige klachten.

IV 5. Verweerster ontkent dat zij klager op juridisch vlak heeft geadviseerd. Volgens verweerster heeft zij klager alleen geadviseerd voorzichtig te zijn in zijn woordkeuze jegens zijn leidinggevende omdat hij zijn baan niet wilde verliezen.

IV 6. Verweerster zegt nooit te hebben aangestuurd op een conflict met klagers familie. Naar haar zeggen heeft zij wel haar zorg uitgesproken over het ontbreken van een steungroep buiten zijn partner

en gezin, hetgeen ook door het Centrum eind 2016 is genoemd (*Problemen binnen de primaire steungroep*).

IV 7. Volgens verweerster heeft zij een brief van klager ongeopend retour gezonden (nadat zij een maand eerder een brief van hem had beantwoord), omdat hij na een verzoek tot stoppen met contact zoeken, toch weer op verschillende manieren contact met haar zocht gedurende zijn behandeling bij een collega. Zowel bij de afdeling als bij de praktijk werd de richtlijn gehanteerd dat de verantwoordelijkheid voor de behandeling bij de behandelend psycholoog werd gelegd, aldus verweerster.

IV 8. Volgens verweerster heeft zij klager meegedeeld dat hij het dossier in de praktijk van zijn huidige behandelaar kon inzien, onder meer omdat zij zelf spanning bij klager oproept. De e-mail waarin zij klager heeft gezegd dat hij moest stoppen met haar te stalken vloeide voort uit de omstandigheid dat klager bij haar huis is signaleerd, zo stelt verweerster.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

V 1. Ten aanzien van het tijdsverloop tussen de begeleiding in 2009 en het indienen van de klacht in 2017.

V 1. 1. In haar pleitnota heeft verweersters advocaat de vraag opgeworpen of de klacht over de begeleiding in 2009 wel behandeld kan worden gelet op het tijdsverloop.

V 1. 2. Klager heeft in zijn klaagschrift gesteld dat hij aanvankelijk had willen wachten met het indienen van zijn klacht tot het moment waarop hij uitbehandeld zou zijn, maar dat hij het voor zijn verwerkingsproces toch van belang vond om thans over te gaan tot het starten van een klachtprocedure.

V 1. 3. In het Reglement voor het Toezicht is geen termijn gesteld voor het indienen van klachten. In de informatie over de klachtprocedure, die op de website van het NIP staat, wordt onder het kopje ‘*Welke klachten komen niet in aanmerking?*’ vermeld dat klachten over gebeurtenissen die naar het oordeel van de Colleges te lang geleden hebben plaatsgevonden niet voor behandeling in aanmerking komen.

Dit houdt in dat het College per individueel geval afweegt of de klacht al dan niet in behandeling dient te worden genomen.

V 1. 4. In dit geval is het College van oordeel dat de klacht inderdaad voor behandeling in aanmerking komt.

Van belang hierbij is dat sinds 2009 meerdere contacten tussen klager en verweerster hebben plaatsgevonden. Verweerster beschikt nog over het dossier van de behandeling uit 2009 en moet in staat worden geacht zich de gang van zaken uit die periode nog goed te kunnen herinneren, mede doordat klager nog tweemaal nadien bij haar in consult is geweest.

Verweerster is niet in haar verdediging geschaad door de late indiening van de klacht, zoals uit haar verweerschrift en de pleitnota van haar advocaat blijkt.

V 2. Ten aanzien van de van toepassing zijnde beroepscode.

Op 1 maart 2015 is de Beroepscode voor psychologen 2015 in werking getreden. Nu de klacht betrekking heeft op gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan zowel vóór als na 1 maart 2015, dient toetsing plaats te vinden zowel aan de vóór 1 maart 2015 geldende beroepscode, de Beroepscode 2007, als aan de nadien geldende beroepscode, de Beroepscode 2015.

V 3. Ten aanzien van de inhoud van de klacht.

V 4. Ad klachtonderdeel 1:

Artikel 67 van de Beroepscode 2015 bepaalt dat de psycholoog de cliënt desgevraagd inzage in en afschrift van het dossier geeft.

Verweerster had dan ook aan klagers herhaald, in 2017 gedaan, verzoek om een afschrift van zijn dossier moeten voldoen.

Het College is van oordeel dat verweerster met haar reactie van 19 september 2017 aan klager, waarin zij voorstelt het dossier aan zijn nieuwe behandelaar te sturen onbegrijpelijk en onzorgvuldig heeft gehandeld.

Ook al zou verweerster zich bedreigd dan wel gestalkt hebben gevoeld door klager, dan nog was deze reactie niet gepast.

Verweersters handelwijze is in strijd met genoemd artikel 67 van de Beroepscode 2015, zodat het eerste klachtonderdeel gegrond is.

Het College merkt terzijde op dat verweersters advocaat het dossier ter zitting aan klager heeft overhandigd.

V 5. Ad klachtonderdeel 2 en klachtonderdeel 4:

V 5. 1. Klachtonderdeel 2 komt er kort samengevat op neer dat verweerster heeft miskend dat klager al in 2009 aan PTSS leed en dat zij in de begeleiding ten onrechte de nadruk heeft gelegd op klagers persoonlijke ervaringen en omstandigheden.

In klachtonderdeel 4 heeft klager verweerster hetzelfde verwijt gemaakt met betrekking tot de begeleiding in 2014.

Gelet op hun onderlinge samenhang behandelt het College de klachtonderdelen 2 en 4 gezamenlijk.

V 5. 2. Het College stelt voorop dat de beoordeling door het College van een behandeling of begeleiding door een psycholoog zich beperkt tot de beantwoording van de vraag of deze uit het oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de tuchtrechtelijke toets der kritiek kan doorstaan. Dat wil zeggen dat het College beoordeelt of de psycholoog heeft gehandeld zoals van een redelijk en zorgvuldig handelend psycholoog mag worden verwacht bij het bepalen van de diagnose en het daarop afstemmen van de behandeling.

V 5. 3. Op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting heeft het College niet kunnen constateren dat verweerster in redelijkheid niet tot de conclusie heeft kunnen komen dat klager in 2009 niet leed aan PTSS.

Naar het oordeel van het College mocht verweerster er na afloop van de twee periodes van begeleiding met betrekking tot de eerste twee werkgerelateerde incidenten (in 2009 en 2014) van uitgaan dat klager klachtenvrij was, nu hij na afloop van de begeleiding weer aan het werk is gegaan en zij geen berichten heeft ontvangen die op het tegendeel zouden wijzen.

Daarnaast heeft verweerster klager beide malen geadviseerd naar zijn huisarts te gaan, zodat klager, indien hij van mening was dat hij niet klachtenvrij was, via zijn huisarts een verwijzing voor een eventuele verdere behandeling had kunnen krijgen.

Naar aanleiding van het derde incident, in november 2016, heeft verweerster klager meteen doorverwezen.

V 5. 4. Het College is, anders dan klager, van oordeel dat aan verweerster geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt van haar handelwijze met betrekking tot de drie momenten waarop zij klager heeft gezien naar aanleiding van een werkgerelateerd incident.

Klagers stelling dat verweerster zou hebben aangestuurd op een conflict met zijn familie is door verweerster gemotiveerd betwist. Tegenover verweersters ontkenning ter zake heeft klager zijn stellingen niet nader onderbouwd, zodat deze niet zijn komen vast te staan.

V 5. 5. Met klager is het College van oordeel dat verweersters stelling in haar brief van 28 maart 2017 dat succesvolle behandeling van PTSS pas recentelijk is ontwikkeld, onjuist is.

Weliswaar doet dit niet af aan de in het voorgaande onder klachtonderdeel 2 overwogene, namelijk dat het College niet heeft kunnen constateren dat verweerster in redelijkheid niet tot de conclusie heeft kunnen komen dat klager in 2009 niet leed aan PTSS.

Echter, het College acht deze opmerking, die impliceert dat in 2009 geen succesvolle behandeling van PTSS mogelijk zou zijn geweest, misleidend. Bovendien acht het College deze opmerking onverklaarbaar in het licht van verweersters verklaring ter zitting inhoudende dat zij bij klager in 2009 twee EMDR sessies heeft toegepast, die volgens verweerster leidden tot afname van klagers klachten. Verweerster heeft door deze zinsnede in haar brief aan klager van 28 maart 2017 op te nemen gehandeld in strijd met artikel 42 van de Beroepscode 2015.

V 5. 6. Onder klachtonderdeel 2 heeft klager voorts nog aangevoerd dat verweerster hem ten onrechte heeft geadviseerd om de klap op zijn adamsappel niet te bespreken tijdens het eerste gesprek met de bedrijfsarts, hoewel dat de enige en werkelijke oorzaak van zijn ziekmelding was.

Nu het rapport van de bedrijfsarts dateert van 12 mei 2009 en de behandeling door verweerster is aangevangen op 14 mei 2009, kan niet worden aangenomen dat een dergelijk advies door verweerster is gegeven. Dit onderdeel van klachtonderdeel 2 is daarom ongegrond.

V 5. 7. Het College komt met betrekking tot klachtonderdeel 2 tot de conclusie dat dit klachtonderdeel ongegrond is.

Klachtonderdeel 4 is eveneens ongegrond, met uitzondering van het gedeelte dat betrekking heeft op de hierboven onder V 5. 5. besproken zinsnede in verweersters brief van 28 maart 2017. Dat gedeelte van klachtonderdeel 4 is gegrond.

V 6. Ad klachtonderdeel 3:

Het door klager in dit klachtonderdeel gestelde is door verweerster gemotiveerd betwist. Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster klager juridisch advies heeft verstrekt, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klager niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klager minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

V 7. Het College komt tot de volgende slotsom:

- Klachtonderdeel 1 is gegrond.
- Klachtonderdeel 2 is ongegrond.
- Klachtonderdeel 3 is ongegrond.
- Klachtonderdeel 4 is deels gegrond en deels ongegrond.

V 8. Ten aanzien van de op te leggen maatregel overweegt het College dat, nu verweerster het dossier ter zitting aan klager heeft overgedragen, kan worden volstaan met een waarschuwing.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht deels gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op **14 maart 2018**

door:

17/30

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris,
dr. ing. J.A. Damen,
dr. J.P.C. Jaspers,
dr. G.T.M. Mooren,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout